

Křesťanská a etická výchova

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
1.	Etická výchova Základní komunikační dovednosti Masmédia Tvořivost a iniciativa	→ vysvětlí pojem etika, rozlišuje etiku a etiketu; objasní zlaté pravidlo mravnosti a prosociální chování → osvojí si pozdrav, úsměv, naslouchání, komunikační pravidla ve třídě, poděkování, omluvu, prosbu; → uvědomuje si negativní důsledky lži a její nemorálnost; rozlišuje pomluvu od nactiutrhání; → orientuje se ve světě médií a sociálních sítí a uvědomuje si pozitiva i rizika jejich užívání; → uplatňuje tvořivost při řešení problémů a společném plnění úkolů; → využívá tvořivé myšlení v mezilidských vztazích;	Vysvětlení pojmu etika, rozlišení etiky a etikety; prosociálnost Zlaté pravidlo mravnosti Komunikační pravidla v kolektivu – pozdrav, otázka, prosba, poděkování omluva; Etické aspekty: pravda, lež, pomluva, nactiutrhání Média a sociální sítě Tvořivost, fluence, flexibilita, originalita, senzitivita, iniciativa	Občan v demokratické společnosti; žák: Má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a má schopnost morálního úsudku; je připraven si klást základní existenční otázky a hledá na ně odpověď a řešení; dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledá kompromisní řešení; váží si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace;
	Poznání a pozitivní hodnocení sebe Poznání a pozitivní hodnocení druhých	→ uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení; → rozvíjí úctu k důstojnosti lidské osoby; → vyjádří vděčnost, uznání, pochvalu; → uvědomuje si a přijme důležitost odpuštění;	Sebepoznání – sebezpřijetí – sebeúcta Důstojnost člověka Pozitivní hodnocení druhých v běžných podmínkách: vděčnost, uznání, pochvala... Pozitivní hodnocení druhých ve ztížených podmínkách: odpuštění, smíření	
	Modlitba, liturgie	→ je schopen samostatné reflexe svého života a okolního světa, rozumí základním druhům křesťanské modlitby a základnímu chování spojenému s modlitbou; → chápe strukturu a podstatu křesťanských slavností, oceňuje jejich přínos a rozvoji vlastní osobní spirituality i rozvoji života křesťanské komunity, je otevřený pro účast na těchto slavnostech	Víra jako vztah k Bohu Liturgický prostor Liturgický rok Svátky, slavnosti, neděle Svátosti – křest, eucharistie, svátost smíření	

	Církev ve společnosti	→ objasní postavení církví a věřících v ČR i ve světě; → umí posoudit důležité pozitivní i negativní události světového křesťanství, zhodnotit jejich církevní interpretaci a vyvodit závěry pro svůj kritický postoj;	Církev dnes – misijní působení, hierarchie (farnost, diecéze); ekumenismus Klíčové okamžiky dějin církve: prvotní církev, reformace, II. vatikánský koncil, cyrilometodějská mise	
2.	Etika a hodnotový systém	→ rozlišuje morálku a etiku; → rozumí pojmu hodnota a důležitosti správně volby hodnot pro svůj život; → vybere si svoje hodnotové zaměření a zhodnotí klady a zápory (rizika, zneužití) i z hlediska celospolečenského; → sestaví svůj žebříček hodnota ve skupinové diskusi rozhodne, která hodnota má nejdelší trvání;	Morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost Hodnotové orientace lidí (praktickotechnické, teoretickovědecké, ekonomické, estetické, sociálněetické, politické a náboženské zaměření), Žebříček hodnot, smysl života, životní princip	
	Citový život člověka Láska, zamilovanost, partnerský vztah z etického pohledu	→ orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách; → využívá sociální empatii; → projevuje soucit a pochopení; → rozlišuje lásku a zamilovanost; → objasní nutnost dobrého výběru a poznání partnera; → uplatňuje etické a odpovědné přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků; → rozlišuje mravní normy i práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce;	Empatie – základ morálního jednání, mezilidských vztahů, aktivity rozvíjející empatii, Doba známosti, psychické rozdíly mezi mužem a ženou, vlastnosti budoucího partnera, modely sociálního chování v intimních vztazích – otevřenost, tolerance, respektování druhého, trpělivost, empatie Sexuální etika – zodpovědný vztah k sexualitě	
	Religionistika Starý zákon	→ posoudí úlohu náboženství v životě člověka; → umí popsat východiska a zásady vzájemné tolerance mezi světovými náboženstvími; → rozumí Starému zákonu jako svědectví o osvobozujícím jednání Boha s člověkem; → orientuje se ve struktuře Starého zákona a literárních druzích biblického textu	Pojem bůh, judaismus (svátky – Pascha), islám TANAK, Abrahám, Mojžíš, Král David, proroci (Izaiáš, Eliáš), Žalmy	

		→ dokáže interpretovat biblické poselství Starého zákona jako výzvu pro život člověka; → je schopen reflexe lidského života a okolního světa z pohledu biblického textu		
	Život jako povolání Pohled církve na lidskou sexualitu a život v krajních stádiích	→ vnímá svůj život nejen v plnosti možností seberealizace, ale i v jeho ohraničenosti a rozporech; → korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích; → oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky, a to i v jeho nejširších sociálních kontextech, a je připraven je podle svých sil uskutečňovat v životě; → posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění, projevuje morální postoje k ochraně matky a dítěte, uplatňuje odpovědné přístup k sexualitě;	Člověk jako Boží obraz, hřích, svědomí Desatero Celibát, manželství Přirozené plánování rodičovství a interrupce, eutanazie, metody asistované reprodukce, svazky homosexuálů, genové inženýrství	Občan v demokratické společnosti; Žák: → má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnost a má schopnost morálního úsudku; → je připraven si klást základní existenční otázky a hledá na ně odpověď a řešení; → hledá kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a dokáže být kriticky tolerantní; → dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledá kompromisní řešení; → váží si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace;
3.	Etické aspekty ochrany přírody Člověk a svět práce	→ vnímá krásu a mnohotvárnost přírody → nachází možnosti, jak chránit přírodu a životní prostředí; → přijímá zodpovědnost za sebe a svět, ve kterém žije;	Ochrana přírody a životního prostředí – úcta k životu ve všech jeho formách, zodpovědnost za životní prostředí, globální environmentální problémy; práce a povolání ve službě lidem, ekonomické hodnoty, etika trávení volného času	Člověk a životní prostředí; žák: Chápe vlastní odpovědnost za své jednání a snaží se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů; osvojuje si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
	Svědomí Vina a trest Závislosti	→ rozumí pojmu svědomí; → rozlišuje předchozí i následné svědomí a spolupracuje na jeho rozvoji; → objasní pojmy vina, trest; → rozumí pojmu pokání a nutnosti odpuštění; → dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní	Svědomí – autonomie a výchova Vina, trest, pokání, odpuštění Závislosti – vliv na společnost Kouření, alkohol, omamné látky, gambling	

	Asertivita	perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; → uplatňuje osvojené asertivní dovednosti proti manipulaci a agresi jednotlivce i skupiny; → dokáže obhájit svoje práva; → učí se konstruktivně kritizovat	Obrana proti manipulaci a řešení konfliktních situací	
	Nový zákon	→ rozumí Novému zákonu jako svědectví o osvobozujícím jednání Boha s člověkem → orientuje se ve struktuře Nového zákona a lit. druzích biblického textu; → dokáže interpretovat biblické poselství Nového zákona jako výzvu pro život člověka;	Nový zákon Synoptická evangelia Janovo evangelium	
	Vyznání víry	→ je schopen samostatné reflexe svého života a okolního světa z pohledu biblického textu; → rozumí významu Nového zákona pro křesťanskou spiritualitu a život společenství církve, oceňuje jeho přínos rozvoji vlastní spirituality;	Vybrané Pavlovy listy Credo, Vtělení, Smrt a Zmrtvýchvstání Duch Svatý	
4	Osobní svoboda	→ vysvětlí součinnost, rozumové a volní stránky v lidském jednání; → posoudí souvislost mezi svobodou a zodpovědností; → vysvětlí pojem prosociální chování	projev rozumu a vůle v lidském skutku, omyly ve svobodě volby, překážky svobodného rozhodování, svoboda vůle	
	Prosociálnost	→ získává postupně základní prosociální dovednosti	Darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, solidarita, přátelství, komplexní společenská prosociálnost (obecné blaho)	
	Reálné a zobrazené vzory	→ je kritickým divákem a odhaluje negativní modely v masmédiích → identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory → uvědomuje si, že se stává sám vzorem pro mladší spolužáky či sourozence	Reálné nahlédnutí na média jako na nabídku vzorů Pozitivní vzory v každodenním životě Převzetí vlastní odpovědnosti za vytváření vzoru pro své okolí	

	Víra a křesťanská spiritualita	→ je schopen samostatné reflexe svého života a okolního světa; → objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus; → debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění);	Víra a ateismus Sekty, náboženský fundamentalismus Východní náboženství (buddhismus) Duchovní dimenze člověka – duchovní potřeby, zodpovědnost za vlastní duchovní život	
	Ctnosti a vzory	→ umí se ocenit přínos významných osobností pro svůj život i život společnosti → aplikuje ve svém životě jednotlivé oblasti života křesťanské spirituality	Ctnosti a vzory (Matka Tereza, Jan Bosco, Albert Schweitzer...) Hodnota askeze a utrpení	

1. ročník: adaptační pobyty; adventní a postní zamyšlení (význam doby adventní a Vánoc, doby postní a Velikonoc)
2. ročník: animační pobyt;
3. ročník: projekt k prosociálnosti;